

8. 11. 2016

6A 81/2014 - 50-



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Dany Černé v právní věci žalobce: R. N., proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 18. 2. 2014, č.j. MV-160022-4/VS-2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 18. 2. 2014, č.j. MV-160022-4/VS-2013 **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3.000,- Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ministra vnitra ze dne 18. 2. 2014, č.j. MV-160022-4/VS-2013 (dále též „napadené rozhodnutí“, kterým byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy ze dne **7. 8. 2013**, č.j. VS-594/835.3/2013 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž nebylo podle § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 40/1993 Sb.“) vyhověno žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky.

Žalobce v podané žalobě v bodu A. namítl porušení obecných principů práva a veřejné správy, když dle jeho názoru materiály druhostupňového řízení a text napadeného rozhodnutí nerespektovaly základní principy práva, právo na spravedlivý proces a článek 38 Listiny základních práv a svobod. Žalobce uvedl, že žalovaný postupoval podle zkrácených údajů.

V bodu A.1 namítl žalobce porušení práva na spravedlivý proces, když podstatná část jeho obhajoby – doplnění žádosti o rozklad – nebyla fyzicky přiřazena do druhostupňového spisu. V tomto doplnění se žalobce odvolával na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2009, č.j. 5 As 39/2009-81. Závěry tohoto rozsudku představovaly integrální součást jeho obhajoby, když navazovaly na původní žádost o rozklad ze dne 11. 9. 2013. V textu napadeného rozhodnutí není o uvedené judikatuře ani zmínka. Z uvedeného důvodu žalobce dovodil a namítl vadu řízení, která spočívala v nepředložení kompletního spisového materiálu druhostupňovému orgánu.

V bodu A.2 žalobce namítl porušení zásad „dobré veřejné správy“, když odkázal na Doporučení Rady ministrů Rady Evropy č. (80), obsahující požadavky na výkon správního uvážení. Žalobce namítl, že správní orgány během řízení porušovaly principy „dobré veřejné správy“, tak je definoval Dodatek k Doporučení (2007) 7. Uvedl, že správní orgán od něj vyžadoval řadu potvrzení, důkazů a písemností, ale pominul podstatu žádosti, kterou byla celoživotní snaha žalobce získat české občanství.

V tomtéž bodu žalobce namítl, že skutkový stav nebyl zjištěn objektivně, nestranně a přiměřeně. Žádost o občanství České republiky není ze strany žalobce účelovou věcí, neboť zde žije už 20 let, chce být plnohodnotným členem společnosti, přeje si mít stejná práva a povinnosti, podílet se na veřejném životě, případně získat politické právo volit a být volen. V Praze vystudoval obor Politologie a mezinárodní vztahy na l... ě (získal titul Bc. a Mgr.). Uvedl, že pár let žil se svojí přítelkyní na exteritoriálním území České republiky na Zastupitelském úřadu v Tel Avivu, získal tři trvalé pobyty, investoval do bydlení a pracoval v konkrétní profesi v období 5 let (bezpečnost/ostraha).

Dle názoru žalobce se ministr vnitra nevypořádal s těmito zásadami dobré správy: dodržování právního řádu (bod A.2.1), nestrannost (bod A.2.2), přiměřenost a součinnost (bod A.2.3).

V bodu A.2.1 žalobce uvedl, že tento princip zavazuje úředníky, aby využívali své pravomoci pouze k účelu, ke kterému jsou jim zákonem svěřeny, a aby při užití správního uvážení zohledňovali výhradně objektivní kritéria a relevantní skutečnosti. Tento princip nebyl dle žalobce dodržen, přičemž odkázal na další znění žaloby v bodu B.

V bodu A.2.2 žalobce namítl, že princip nestrannost byl porušen v tom, že v rozhodnutí ministra vnitra není ani zmínka o odkazu na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ačkoli by takový postup měl být dle názoru žalobce zdůvodněn.

V bodu A.2.3 žalobce namítl, že doložení historie pobytu a výpisu úhrad VZP vyžadovalo vysokou míru součinnosti ze strany žalobce. Lhůta pro doložení historie pobytu pro žalobce byla kratší než lhůta úřadu (cizinecké policie) na vydání stejného dokladu.

V bodu B.1 žalobce namítal porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když spatřovaná pochybení správního orgánu blíže konkretizoval pod následujícími body:

V bodu B.1.1 žalobce namítal porušení základních zásad činnosti správních orgánů (ustanovení § 2 a 3 správního řádu), když uvedl, že příprava druhoinstančního materiálu nebyla učiněna svědomitě, jelikož je v písemnostech a napadeném rozhodnutí celá řada faktických chyb, které dále popsal.

V dalším bodu B.1.2 žalobce namítl porušení ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, když opětovně uvedl, že v doplnění rozkladu odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2009, č.j. 5 As 39/2009-81, ale žalovaný se k tomuto rozsudku nijak nevyjádřil. Žalobce uvedl, že judikatura soudů je důležitým podkladem pro správní orgány aplikující právo.

V bodu B.2 žalobce namítal porušení limitů správního uvážení dle judikatury Nejvyššího správního soudu.

Pod bodem B.2.1 namítal porušení zásady zákazu libovůle, když odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2009, č.j. 5 As 39/2009-81 a ze dne 4. 5. 2006, č.j. 2 As 31/2005-78.

V bodu B.2.1.1 žalobce namítl nestanovení rozhodné doby pro doložení bezdlužnosti na veřejném zdravotním pojištění, když se dle jeho názoru správní orgán dopustil libovůle, když neupřesnil rozhodnou dobu relevantní pro doložení bezdlužnosti na veřejném zdravotním pojištění.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2009, č.j. 5 As 39/2009-81 lze rozhodné období ztotožnit s pětiletým doložením beztrestnosti, neboť ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) zákona 40/1993 Sb. je dle svého společenského dopadu mnohem závažnější.

Žalobce uvedl, že po rozhodnou dobu pěti let (od roku 2008 až 2012) byl nepřetržitě nahlášen jako plátcе veřejného zdravotního pojištění. Po celou tuto dobu nebyla evidována pohledávka, vyjma dluhu, který činil 5.400 Kč, o kterém ale žalobce nevěděl. Tento dluh vznikl v roce 2007 během jeho pobytu v zahraničí na Zastupitelském úřadu v Tel Avivu (cca 2 měsíce) a po návratu do Čech, neboť se žalobce opozdil s přihlášením na úřad práce. Dluh existoval na účtu do roku 2012 a generoval penále. Po zjištění osobního stavu účtu veřejného zdravotního pojištění a nedoplatku požádal žalobce o splátkový kalendář a celý dluh předčasně uhradil a následně pak požádal o prominutí penále. Toto mu VZP prominula.

Žalobce uvedl, že se jednalo o nedopatření, když nevěděl, že o povinnosti přihlásit se na úřad práce. Uvedl, že tím byl náležitě poučen a již tuto chybu nikdy nezopakoval. Dále uvedl, že se domnívá, že bagatelní dluh a prominuté penále nejsou tak závažným prohřeškem, který by ospravedlňoval vyloučení žadatele z běžné procedury žádosti o občanství. Jak závažnost, tak intenzita prohřešku nevede dle názoru žalobce k závěru, že existuje riziko, aby žalobce pokračoval v protiprávním jednání.

V bodu B.2.1.2 žalobce uvedl, že Ministerstvo vnitra dne 15. 5. 2013 dopisem od žalobce vyžádalo tzv. registrační údaje (seznam plateb od roku 1998, kdy žalobci vznikla povinnost hradit veřejné zdravotní pojištění po získání trvalého pobytu) a následně bylo dne

\* VZP + dluh neinformuje !!

4. 6. 2013 vyžádáno i podrobné vyúčtování pojistného od roku 2005. Žalobce uvedl, že se správní orgán zajímal o vysvětlení pobytu v cizině za období od roku 2004 do roku 2006. Proto dle názoru správní orgán spojil dvě odlišné věci: vysvětlení pobytu v cizině (účel a délku pobytu) a nedoplatky na veřejném zdravotním pojištění (registrační údaje od roku 1998). Žalobce namítl, že toto období se týká vzdálené minulosti a nemá přímý vztah k současnosti ohledně hrazení zdravotního pojištění ze strany žalobce. Spojením odlišných problémů v minulosti Ministerstvo vnitra dle názoru žalobce účelově vyžádalo podrobné vyúčtování veřejného zdravotního pojištění i za období mimo rozhodnou dobu.

Dne 8. 7. 2013 absolvoval žalobce na Ministerstvu vnitra pohovor, během kterého vysvětlil realie z minulosti a doložil veškeré skutečnosti ohledně stavu účtu veřejného zdravotního pojištění. Správní orgán však tvrdil, že pobyt v cizině nebyl zcela doložen a z toho důvodu neuznal jakékoliv důvody hodné zvláštního zřetele.

Žalobce poukázal na to, že od roku 2004 do první poloviny 2007 žil s přítelkyní na Zastupitelském úřadu České republiky v Izraeli. S ohledem na fakt, že byl členem domácnosti, těšil se imunit a výsad členů diplomatické mise. Žalobce však neměl status občana, a tak neměl nárok na hrazení veřejného zdravotního pojištění Ministerstvem zahraniční. Uvedl, že dluh na veřejném zdravotním pojištění vznikl v období od ledna 2005 do května 2006, když celou tuto dobu pobýval v Izraeli nebo v rodném Srbsku, kde řešil rodinné a občanskoprávní záležitosti. Svého dluhu si byl žalobce vědom a po návratu z cest a po získání finančních prostředků jej jednorázově uhradil.

Žalobce uvedl, že vyslání na zahraniční misi na základě společné domácnosti a rodinné a majetkové problémy v Srbsku představují závažné důvody hodné zvláštního zřetele, přičemž odkázal na ustanovení § 77 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, které za prominutí normy překročení ročního pobytu v zahraničí uznává právě „vyslání do zahraničí“.

Dále uvedl, že zkoumání nedoplatku na osobním účtu ve VZP dlouhá léta nazpět nemá relevanci pro současnost.

V bodu B.2.2 žalobce namítl porušení zásady proporcionality, když odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 22. 10. 1998, sp.zn. III.ÚS 153/97.

V bodu B.2.2.1 žalobce uvedl, že každé porušení předpisu předpokládá určitou intenzitu, tj. závažnost daného porušení. Podstatné okolnosti protiprávního jednání žadatele o udělení občanství musí být dle názoru žalobce takové, aby bylo skutečně naplněno reálné riziko pokračování v porušování povinností ze strany žadatele. Žalobce uvedl, že se domnívá, že správní orgán nedostatečně posoudil okolnosti nedoplatku veřejného zdravotního pojištění. Uvedl, že se nejednalo o závažný prohřešek, dluh byl bagatelní a byl časem uhrazen. Samotná VZP pak žalobci prominula penále. Uvedl, že jestliže VZP prominula žalobci penále a připustila rozložení dluhu ve výši 5.400 Kč do osmi měsíčních splátek, pak tímto rozhodně nevyslala signál, že by se ze strany žalobce jednalo o závažné porušení. V tomto smyslu pak žalobce označil napadené rozhodnutí za rozhodnutí porušující princip legitimního očekávání.

Dále v tomto bodu uvedl, že neexistuje riziko, aby se žalobce svých chyb nadále dopouštěl z toho důvodu, že osobním a finančním zájmem žalobce je dodržovat pravidla.

V bodu B.2.2.2 žalobce uvedl, že v praxi dochází k situacím, že Ministerstvo vnitra zamítá žádosti s tím, že na udělení státního občanství ČR není právní nárok. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2003, č.j. 6 A 94/2002. Uvedl, že k zamítnutí žádosti o udělení státního občanství je třeba náležitého odůvodnění. Případné porušení povinnosti musí být dle názoru žalobce zohledněno i z hlediska integrace žadatele v širší souvislosti (tzv. genuine link).

Uvedl, že se domnívá, že občanství má být právním svazkem, jehož základem je skutečné spojení existence zájmů a citů spolu s existencí vzájemných práv a povinností (Mezinárodní soudní dvůr ve věci Nottebohm). Uvedl, že v jeho případě se jedná o bezprostřední a hluboký vztah. Má velký zájem stát se občanem, aby mohl pracovat v oboru, který vystudoval. Uvedl, že je trvale spjat s územím ČR, když zde již 21 let žije a má status cizince s trvalým pobytem už 16 let.

Žalovaný v písemném vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobce správní žalobou neuplatnil nové, právně významné skutečnosti a námitky oproti těm, které byly uplatněny v rámci správního řízení o rozkladu a podnětu k přezkoumání napadeného rozhodnutí. Z toho důvodu žalovaný v plném rozsahu odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a žalobou napadeného rozhodnutí a dále na sdělení o nezahájení přezkumného řízení. Zároveň žalovaný uvedl, že popírá jakoukoliv integritu žadatele do české společnosti.

K vyjádření žalovaného podal žalobce repliku, ve které uvedl, že je zřejmé, že žalovaný nadále ignoruje judikaturu a argumenty žalobce. Uvedl, že posouzení své osobnosti ze strany ministerstva považuje za zavádějící a účelové, přičemž svoji integraci do společnosti žalobce prokázal kopiemi diplomů, pracovních smluv, zápočtových listů, smluv o dílo a smluv o nákupu a prodeji bytu v Praze.

Při ústním jednání před soudem žalobce odkázal na podanou žalobu.

Žalovaný při ústním jednání před soudem odkázal na písemné vyjádření k podané žalobě a uvedl, že žalobce opakovaně a dlouhodobě neplnil své povinnosti na úseku zdravotního pojištění.

Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:

Žalobce podal na Úřadu městské části Praha 13 žádost o udělení státního občanství České republiky. Tato žádost byla Ministerstvu vnitra doručena dne 7. 3. 2013. Přípisem ze dne 15. 5. 2013, č.j. VS-594/835.3/2-2013 vyzvalo ministerstvo žadatele k doručení vyjmenovaných dokladů za účelem zjištění úplného a přesného skutkového stavu věci a prokázání splnění podmínek. Zároveň byl žalobce informován o zahájení správního řízení a o jeho žádosti a o jeho právu nahlížet před vydáním rozhodnutím do spisu a vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí a navrhnout jejich doplnění.

Dne 23. 5. 2013 doručil žalobce Ministerstvu vnitra své vyjádření spolu s řadou dokladů. Jelikož ministerstvo dospělo k závěru, že žalobce nesplňuje podmínku stanovenou v ustanovení § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb., když neplnil povinnosti vyplývající ze zvláštních právních předpisů upravujících zdravotní pojištění, usnesením ze dne 4. 6. 2013, č.j. VS-594/835.3/2-2013 řízení přerušilo a zároveň žalobce předvolalo k ústnímu jednání na

8. 7. 2013 za účelem zjištění skutečností relevantních pro posouzení možnosti prominutí splnění podmínek pro udělení státního občanství České republiky.

Dne 8. 7. 2013 proběhlo ústní jednání, během kterého žalobce předložil vyúčtování plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění za období od 1. 1. 2005 do 12. 6. 2013, dohodu o splátkách ze dne 5. 2. 2012 a fotokopii žádosti o prominutí penále ze dne 4. 9. 2012. Ke vzniku nedoplatku vůči zdravotní pojišťovně žalobce během ústního jednání uvedl, že o své povinnosti hradit každý měsíc pojistné nevěděl, navíc v roce 2005 pobýval cca šest měsíců v Izraeli a v roce 2007 další cca tři měsíce. Vzhledem k administrativním problémům při prokazování pojištění v zahraničí žalobce v těchto letech zdravotní pojišťovně pobyt v zahraničí neoznamoval. O výši nedoplatků se dozvěděl v roce 2011, dlužné pojistné pak uhradil v srpnu 2012 a následně požádal o prominutí penále. Uvedl, že v Izraeli bydlel na Zastupitelském úřadu České republiky se svou tehdejší přítelkyní, zaměstnankyní zastupitelského úřadu.

Dne 15. 7. 2013 žalobce zaslal žalovanému vyjádření k průběhu jednání s Veřejnou zdravotní pojišťovnou ve věci prominutí penále, kopii rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 26. 3. 2013 ve věci snížení penále a potvrzení odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ze dne 8. 7. 2013 o podání žádosti o vyhotovení historie pobytu v České republice. Dne 19. 7. 2013 žalobce doplnil potvrzení odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ze dne 18. 7. 2013 o celkové délce pobytu žalobce na území České republiky.

Rozhodnutím ze dne 7. 8. 2013, č.j. VS-594/835.3/2-2013 Ministerstvo vnitra, odbor všeobecné správy rozhodlo o žádosti žalobce tak, že jí nevyhovělo. V odůvodnění tohoto rozhodnutí nejprve shrnul správní orgán průběh správního řízení. Dále uvedl, že žalobce splňuje podmínku nejméně pětiletého povoleného trvalého pobytu na území České republiky, stanovenou v ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/1993 Sb., když mu byl trvalý pobyt povolen ke dni 16. 1. 1998 a dle rozsahu zahraničních pobytů uvedených žalobcem dne 8. 7. 2013 se převážně zdržoval na území České republiky.

Z výpisu z rejstříku trestů, který byl bez záznamu, správní orgán dovodil splnění podmínky stanovené v ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 40/1993 Sb.

Splnění podmínky stanovené v ustanovení § 7 odst. 1 písm. d) prokázal žalobce znalostí českého jazyka před Úřadem městské části Praha 13.

K podmínce stanovené v ustanovení § 7 odst. 1 písm. e) je v odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedeno, že ji žalobce nesplňuje, když neplnil s odkazem na ustanovení § 8 odst. 1 písm. c), § 12 písm. c) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 10 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, povinnost hradit včas zdravotní pojišťovně pojistné. Z předložených dokladů vyplynulo, že žalobce je pojištěncem Všeobecné zdravotní pojišťovny od data povolení trvalého pobytu. Samoplátcem byl žalobce jako bez zdanitelných příjmů v době od ledna 1999 do ledna 2004, v červnu 2004, od prosince 2004 do dubna 2006, od května do srpna 2007 a v listopadu 2007. V této době žalobci vznikaly opakovaně nedoplatky na pojistné na veřejné zdravotní pojištění a penále. Dle předloženého vyúčtování uhradil dne 10. 1. 2005 na pojistném částku 2.000 Kč, poté došlo až dne 10. 5. 2006 k úhradě dlužného pojistného ve výši 14.633 Kč. Pojistné za rok 2007 žalobce uhradil až v období duben až srpen 2012, tzn. po vystavení výkazu nedoplatků dne 28. 12. 2011 na dlužné

pojistné ve výši 5.400 Kč. Ke vzniku penále docházelo od roku 2005 každoročně, dne 28. 12. 2011 byl vystaven výkaz nedoplatků na penále ve výši 4.252 Kč. Žalobce dne 30. 1. 2013 uhradil penále ve výši 1.500 Kč, zbývající penále mu bylo prominuto ke dni 26. 3. 2013.

Správní orgán I. stupně dále uvedl, že z předložené informace Všeobecné zdravotní pojišťovny o pojištěnci ze dne 22. 5. 2013 vyplynulo, že k nepravdělným úhradám pojistného i penále docházelo i v období před rokem 2005. Ke dni 31. 10. 2006 bylo žalobci prominuto penále ve výši 3.394 Kč. K tvrzením žalobce správní orgán I. stupně uvedl, že dle předložených dokladů docházelo ke vzniku penále na veřejném zdravotním pojištění každoročně, což nesvědčí o zodpovědném přístupu žalobce k plnění zákonných povinností. Při zvažování možnosti prominutí splnění této podmínky byla zohledněna skutečnost, že se v daném případě nejednalo o ojedinělé pochybení, když měl žalobce vzhledem k předchozím úhradám dlužných částek věnovat náležitou pozornost včasným úhradám pojistného. Jelikož doba, kdy žalobce dlužil zdravotní pojišťovně nemalé částky, výrazně překročilo dobu, kdy žalobce závazky vůči zdravotní pojišťovně neměl, správní orgán I. stupně učinil závěr, že žalobce nebude do budoucna zákonné povinnosti plnit. Z toho důvodu nebyly shledány důvody hodné zvláštního zřetele, aby mohlo být splnění této podmínky žalobci prominuto.

Prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno fikcí dne 26. 8. 2013. Dne 11. 9. 2013 podal žalobce proti tomuto rozhodnutí rozklad spolu s žádostí o prominutí zmeškání lhůty k jeho podání, když doložil svou nepřítomnost v České republice od 10. 8. 2013 do 9. 9. 2013. Usnesením ze dne 25. 11. 2013, č.j. VS-594/835.3/2-2013 bylo žalobci prominuto zmeškání lhůty pro podání rozkladu. V rozkladu žalobce uváděl obdobná tvrzení a skutečnosti jako v podané žalobě. Dne 30. 9. 2013 bylo Ministerstvu vnitra doručeno doplnění rozkladu.

Rozhodnutím ze dne 18. 2. 2014, č.j. MV-160022-4/VS-2013 ministr vnitra rozklad zamítl. V odůvodnění mj. uvedl, že na udělení státního občanství není právní nárok, a to ani za předpokladu, že osoba žádající o udělení státního občanství České republiky splňuje všechny podmínky stanovené zákonem č. 40/1993 Sb. Dále uvedl, že při užití správního uvážení správní orgány zkoumají okolnosti každého jednotlivého případu při respektování smyslu a účelu zákonů a mezí, které tyto zákony stanoví. Nemůže proto jít o pouhé mechanické posouzení splnění podmínek stanovených v ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., protože splnění těchto podmínek je prvním, nikoli však jediným předpokladem pro udělení státního občanství České republiky. K tomuto názoru ministr vnitra odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, č.j. 3 As 32/2005-51. Uvedl, že správní orgány vychází z toho, že žadatel musí splnit podmínky, vyplývající z právních předpisů a musí být zřejmé, že jeho integrace v české společnosti dosáhla vysokého stupně.

Dále uvedl, že neshledal v postupu správního orgánu I. stupně takové pochybení, které by vedlo ke změně nebo zrušení rozkladem napadeného rozhodnutí. Při rozhodování o žádosti nebyly překročeny meze správního uvážení a nebylo rozhodováno na základě libovůle.

K rozkladovým námitkám ohledně neprominutí splnění podmínky stanovené v ustanovení § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb. ministr vnitra uvedl, že správní orgán I. stupně dostatečně zdůvodnil, proč nebylo žádosti vyhověno, jaké úvahy ho k tomu závěru vedly, resp. proč nebyly shledány důvody hodné zvláštního zřetele pro prominutí této podmínky. Ministr vnitra uvedl, že se zcela shoduje s posouzením věci Ministerstvem vnitra jako prvostupňovým orgánem. Žalobcova vyjádření k vzniklé situaci se v tomto ohledu rozcházejí. Uvedl, že žalobce hovoří o administrativní chybě, nedostatečném obeznámení

s právními předpisy, popř. problémy s hrazením pojistného během pobytu v zahraničí, přičemž však ministr vnitra nesouhlasil s tvrzením žalobce, že bylo technicky nemožné po dobu pobytu v zahraničí platit řádně pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Při krátkodobém pobytu v zahraničí, který je kratší než šest měsíců, je pojištěnec nadále účasten na veřejném zdravotním pojištění, je povinen platit pojistné a plnit veškeré povinnosti dané zákonem. Faktický způsob úhrady je v takovém případě věcí dohody mezi pojištěncem a příslušnou zdravotní pojišťovnou. Žalobce strávil naposledy v roce 2007 tři měsíce v Izraeli. K úhradám dlužného pojistného začalo dle dokladů vystavených Všeobecnou zdravotní pojišťovnou až s odstupem několika let (poprvé 3. 4. 2012), ačkoli žalobce v rozkladu tvrdil, že po návratu z cest dluh vždy uhradil. Penále na veřejném zdravotním pojištění bylo u žalobce evidováno ještě v letošním roce (pozn. soudu: v roce 2014). Vzhledem k minimální časovému odstupu ministr vnitra dovodil, že není možné vyloučit, že se obdobná situace bude do budoucna opakovat.

Ministr vnitra dále odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp.zn. II.ÚS 624/06. Uvedl, že český právní řád považuje udělení státního občanství České republiky na žádost cizince za završení jeho integrace do české společnosti, nikoliv za počátek nebo předpoklad pro její zahájení. Proto ministr vnitra konstatoval, že použití správního uvážení při rozhodování o udělení státního občanství, včetně posuzování splnění zákonných podmínek, je zcela namístě a je uplatňováno při rozhodování o všech žádostech v souladu se zásadou ochrany legitimního očekávání, zásadou nestranného postupu a rovného přístupu a zásadou ochrany veřejného zájmu.

Ve správním spise je dále založen podnět žalobce k přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 31. 3. 2014, ve kterém žalobce uváděl obdobné argumenty jako v podané žalobě. V odpovědi ze dne 4. 6. 2014 ministr vnitra uvedl, že z předložené předkládací zprávy správního orgánu I. stupně i obsahu odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalobce musel seznat, že s obsahem dodatku k rozkladu byl ministr vnitra seznámen. Uvedl, že pochybení žalobce v oblasti veřejného zdravotního pojištění nepovažuje za nepodstatné.

Ve správním spise je založeno potvrzení Všeobecné zdravotní pojišťovny, že ke dni 30. 1. 2013 vůči ní žalobce neměl žádné finanční závazky na pojistném ani na penále. Správní spis dále obsahuje potvrzení Všeobecné zdravotní pojišťovny, že ke dni 22. 5. 2013 nemá žalobce evidován splatný nedoplatek na pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že žalobce do České republiky přicestoval poprvé v roce 1993. V letech 1994 až 1998 studoval politologii na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, v letech 1999 až 2003 studoval na téže vysoké škole mezinárodní vztahy. Dle registračních údajů Veřejné zdravotní pojišťovny byl žalobce zaměstnán poprvé v září 2007 ve společnosti A. A., poté byl v době od 1. 12. 2007 do 30. 11. 2008 zaměstnancem společnosti I., v době od 1. 12. 2008 do 15. 4. 2011 byl zaměstnancem společnosti B. V letech 2008 až 2011 pracoval žalobce dle svého životopisu jako recepční. V době od června do srpna 2011 pracoval žalobce ve společnosti R. a od dubna do října 2012 pracoval jako recepční ve firmě K. R. V dotazníku při podání žádosti v lednu 2013 žalobce uvedl, že je finančně nezávislý a má vlastnictví příjem z dědictví, zároveň však uvedl, že popírá podporu v nezaměstnanosti. Ve spise je doloženo potvrzení ČSOB o zůstatku na účtu ve výši 100.958,13,- Kč ke dni 23. 5. 2013 a potvrzení úřadu práce o vyplacené podpoře v nezaměstnanosti. V evidenci uchazečů o zaměstnání byl žalobce veden od 2. 11. 2012, podporu v nezaměstnanosti pobíral do 3. 5. 2013.



Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.

V posuzované věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:

Podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb. lze státní občanství České republiky na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky:

- a) má na území České republiky ke dni podání žádosti po dobu nejméně pěti let povolen trvalý pobyt a po tuto dobu se zde převážně zdržuje,
- b) prokáže, že nabytím státního občanství České republiky pozbyde dosavadní státní občanství, nebo prokáže, že pozbyla dosavadní státní občanství, nejde-li o bezdomovce nebo osobu s přiznaným postavením uprchlíka na území České republiky,
- c) nebyla v posledních pěti letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,
- d) prokáže znalost českého jazyka a
- e) plní povinnosti vyplývající z ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt a vstup cizinců na území České republiky, 3g) povinnosti vyplývající ze zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky.

Podle ustanovení § 11 odst. 4 téhož zákona může ministerstvo dále v případech hodných zvláštního zřetele prominout i podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. d) a e).

Podle ustanovení § 5 písm. c) zákona č. 48/1997 Sb., je pojištěnec plátcem pojistného, pokud má na území České republiky trvalý pobyt, avšak není uveden pod předchozími písmeny a není za něj plátcem pojistného stát, pokud uvedené skutečnosti trvají po celý kalendářní měsíc.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. c) téhož zákona se pojistné platí zdravotní pojišťovně, u které je pojištěnec pojištěn. Povinnost platit pojistné vzniká pojištěnci dnem, kdy se stal pojištěncem podle § 5 písm. c).

Podle ustanovení § 12 písm. c) téhož zákona je pojištěnec povinen hradit příslušné zdravotní pojišťovně pojistné, pokud tento zákon nestanoví jinak.

Podle ustanovení § 10 zákona č. 592/1992 Sb. platí osoba bez zdanitelných příjmů pojistné na účet příslušné zdravotní pojišťovny na celý kalendářní měsíc. Pojistné je splatné od prvního dne kalendářního měsíce, za který se platí, do osmého dne následujícího kalendářního měsíce.

Soud dospěl k závěru, že v napadeném rozhodnutí nebyla dostatečně posouzena podmínka stanovená v ustanovení § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb.

Soud se zcela ztotožnil s názorem, který vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 8. 2009, č.j. 5 As 39/2009-81. Porušení povinností uhradit včas pojistné na veřejné a zdravotní pojištění je, dle názoru soudu, nepochybně porušením právního předpisu. Toto porušení povinnosti však musí být hodnoceno z hlediska proporcionality a v rozhodnutí musí správní orgán dostatečně přihlédnout k závažnosti případného porušení

zvláštního právního předpisu a k okolnostem podstatným pro zhodnocení jeho závažnosti. Pokud by toto porušení povinnosti předmětného zákona nesplnění podmínky pro udělení státního občanství zakládalo, i tak je žalovaný povinen provést správní úvahu dle ustanovení § 11 odst. 4 zákona č. 40/1993 Sb., neboť je zřejmé, že žalobcem uváděné okolnosti, by v případě tohoto protiprávního jednání mohly představovat důvody hodné zvláštního zřetele, pro něž by bylo možno nesplnění podmínky dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb. prominout.

Tato judikatura, kterou žalobce argumentoval již v doplnění rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí, tak reaguje na to, že se musí v každém jednotlivém případě posoudit veškeré rozhodné skutečnosti.

Jakkoliv soud tedy na jedné straně souhlasí s názorem žalovaného, že na udělení státního občanství není právní nárok, je nutné současně konstatovat, že rozhodování správních orgánů musí být dostatečně a v potřebném rozsahu odůvodněné. Rubem oprávnění správního orgánu je povinnost volné úvahy užít, tedy zabývat se všemi hledisky, která zákon jako premisy takové úvahy stanoví, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková a právní zjištění, a poté volným správním uvážením, nicméně při respektování smyslu a účelu zákona a mezí, které zákon stanoví, dospět při dodržení pravidel logického vyvozování k adekvátnímu rozhodnutí.

Úkolem soudu není nahradit správní orgán v jeho odborné dozorové kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. I když správní orgán rozhoduje na základě volné správní úvahy, musí být jeho rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil. I v těchto případech musí správní orgán respektovat stanovené procesní postupy i elementární právní principy správního rozhodování.

Jak již judikoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 13. 3. 2008, č. j. 5 As 51/2007 (dostupné na: [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)), je třeba odmítnout formalistický výklad, že se ustanovení § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství vztahuje pouze na chování cizince v době podání žádosti, a nikoliv již na jeho předchozí působení na území České republiky, neboť taková interpretace se příčí smyslu a účelu uvedené normy. V souladu s tímto rozsudkem Nejvyššího správního soudu tedy lze souhlasit s žalovaným v tom směru, že žalobce měl plnit stanovené odvodové povinnosti od začátku doby, kdy tyto vznikly. Zmíněné ustanovení však, jak bylo uvedeno výše, předpokládá určitou intenzitu, tedy závažnost daného porušení zvláštního právního předpisu.

Soud opětovně zdůrazňuje, že na udělení státního občanství České republiky není právní nárok, přičemž rozhodnutí o udělení či neudělení občanství je pouze na úvaze Ministerstva vnitra. Záleží tedy jen na rozhodnutí Ministerstva vnitra a soud do jeho úvahy nemůže zasahovat.

Dle principu proporcionality má soud za to, že žalovaný nezhodnotil smysl a účel podmínky dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství ve vztahu k charakteru a závažnosti uvedeného porušení, jakož i k pozdějšímu chování žalobce. Smyslem a účelem podmínky pro udělení státního občanství dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993

Sb., je vyloučit z možnosti nabytí státního občanství České republiky žadatele, který po dobu svého dosavadního pobytu na území České republiky porušoval právní předpisy, neboť je důvodné reálné nebezpečí, že by takový cizinec pokračoval v závažném porušování právních povinností i jako občan České republiky.

V daném případě však dle názoru soudu v odůvodnění napadeného rozhodnutí, jakož i v rozhodnutí prvostupňového, které tvoří s rozhodnutím druhého stupně jeden celek, absentoval přesný rozbor předmětu sporu, tj. splnění povinnosti žalobce platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve vztahu k jím uváděným důvodům neplacení tohoto pojistného a ve vztahu k výše uvedené judikatuře Nejvyššího správního soudu.

Nadto žalobce v podaném rozkladu uváděl konkrétní skutečnosti a odkazy na konkrétní judikaturu, žalovaný však v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí tyto skutečnosti pominul a nijak podrobně se jimi nezabýval, čímž zatížil své rozhodnutí vadou, která způsobuje jeho nezákonnost.

Soud tak z uvedených důvodů shledal žalobu důvodnou a žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Náhrada nákladů řízení představuje žalobcem zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč.

### **P o u č e n í :**

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v §103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na internetových stránkách [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz).

V Praze dne 8. listopadu 2016

**JUDr. Ladislav Hejtmánek v.r.**  
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:  
Z. L.